

Hvem har restancer til det offentlige?

Af Peter Elmer Lauritsen

Ved udgangen af 2016 havde 658.000 privatpersoner rentebærende restancer til det offentlige på i alt 56 mia. kr. Relativt få personer tegner sig for en stor del af restancerne. Hvis man ser på de 148.000 personer, som har restancer på mindst 50.000 kr. til det offentlige, så tegner de sig for 92 pct. af restancerne.

Mange skyldnere kan have begrænsede muligheder for at afbetale på deres restancer til det offentlige, fordi de har lave indkomster og formuer. Det gælder fx personer på kontanthjælp, mange pensionister og andre udenfor erhverv. Samtidig ligger en del af restancerne hos personer, der ikke er bosiddende i Danmark. Denne analyse tegner et billede af, hvem det er, der har restancer til det offentlige.

Analysens hovedkonklusioner:

- Der er restancer på 23 mia. kr. hos personer med bopæl i Danmark, som hver især har restancer på over 50.000 kr., og samtidig har en indkomst på under 200.000 kr. Heraf var der restancer for 16 mia. kr. hos personer med negativ formue.
- Blandt skyldnerne med bopæl i Danmark findes halvdelen af restancerne på mindst 50.000 kr. hos pensionister, kontanthjælpsmodtagere og øvrige uden for erhverv.
- Andelen af indbyggere med restancer på mindst 50.000 kr. er generelt højest på Sjælland og øerne, særligt udenfor hovedstadsområdet.
- Personer, som er bosiddende i udlandet, stod for 6 pct. af de samlede restancer, hvoraf en tredjedel lå hos pensionister. Skyldnere bosiddende i udlandet har lave indkomster og begrænset formue i Danmark.

Restancer til det offentlige er ulige fordelt

Restancerne til det offentlige, som består af forfalden, ubetalt gæld, er steget markant over de seneste år. Restancer fra privatpersoner, som denne analyse ser på, er steget fra 33 mia. kr. i 2013 til 56 mia. kr. i 2016. Heri er ikke inkluderet virksomhedsrestancer, inddrivelses- og opkrævningsrenter samt politibøder og andre ikke rentebærende restancer – se nærmere i boks 1.

Restancerne på 56 mia. kr. er fordelt på i alt 658.000 personer. Næsten halvdelen af personerne har restancer på højst 5.000 kr. hver. Modsat har 8.675 personer restancer på mindst 1 mio. kr., svarende til samlede restancer på 20,9 mia. kr.

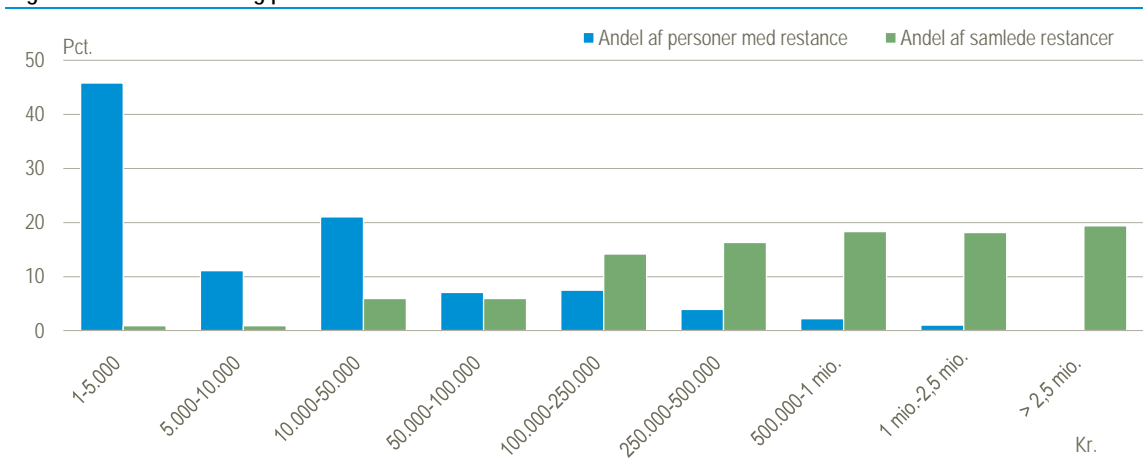
Tabel 1 Restancer og personer med restancer fordelt efter restancernes størrelse. 2016

Restance størrelseskategori	Personer	Total restance	Gennemsnitlig restance pr. person
	antal	mia. kr.	kr.
1 kr. - 5.000 kr.....	301 340	0,5	1 530
5.000 kr. - 10.000 kr.....	73 009	0,5	7 198
10.000 kr. - 50.000 kr.....	138 644	3,3	23 807
50.000 kr. - 100.000 kr.....	46 454	3,3	71 596
100.000 kr. - 250.000 kr.	49 119	7,9	160 044
250.000 kr. - 500.000 kr.	25 783	9,1	352 073
500.000 kr. - 1 mio. kr.....	14 759	10,2	690 738
1 mio kr. - 2,5 mio. kr.....	6 834	10,1	1 472 052
> 2,5 mio. kr.....	1 841	10,8	5 892 015
I alt	657 783	55,7	84 608

Kilde: Særkørsler, Danmarks Statistiks personindkomstregister

Den skæve fordeling fremgår også af figur 1, som viser, at meget få personer tegner sig for en meget stor del af de samlede restancer, mens relativt mange personer kun skylder små beløb til det offentlige.

Figur 1 Restancer og personer med restancer fordelt efter restancernes størrelse. 2016

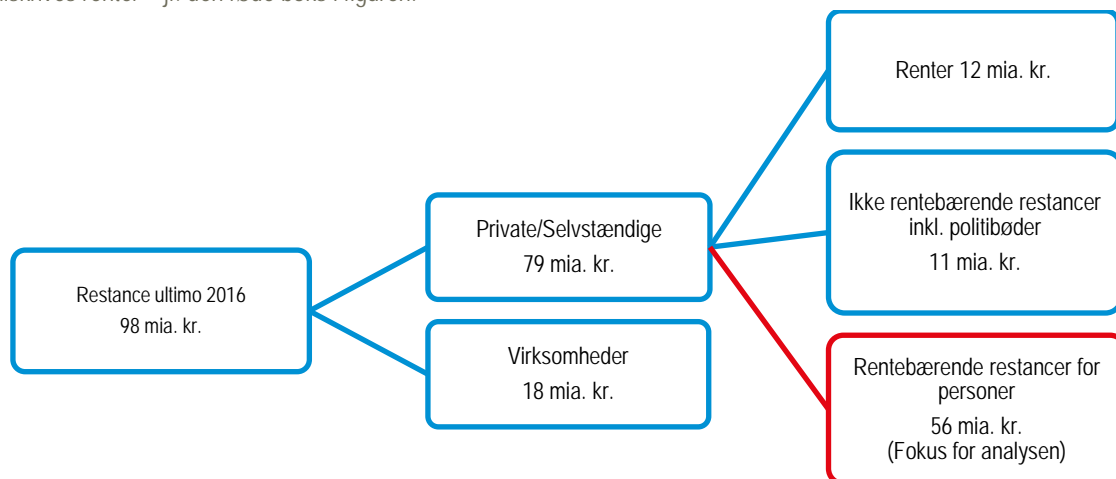

I det følgende fokuseres først på personer med bopæl i Danmark, som har restancer på mindst 50.000 kr. Gruppen består af 139.000 personer, som samlet har restancer på 48 mia. kr., og tegner sig dermed for hovedparten af de samlede restancer. Samtidig er der i 2017 sket afskrivninger af restancer for personer med små samlede restancer og begrænset betalingsevne, hvilket betyder at en del af restancerne for en del af personerne med samlede restancer under 50.000 er bortfaldet – se boks 1.

I analysen ses også nærmere på de 31.700 personer med bopæl uden for Danmarks grænser, som har restancer, da mulighederne for at inddrive restancerne fra denne gruppe er ringe. De samlede restancer i denne gruppe udgør 3 mia. kr. Personer under 20 år udelades helt af de videre analyser, da de står for en meget lille del af de samlede restancer, mens de udgør en stor del af befolkningen.

Boks 1: Restancer for privatpersoner i Skats Slutligningsregister udgør kun en vis del af de samlede restancer

Analysen er baseret på oplysninger fra SKATs Slutligningsregister, og inkluderer udelukkende de restancer, som er indberettet til SKATs inddrivelsessystem, EFI, ultimo 2016. Samtidig inkluderes kun de restancer, hvor vi har oplysninger om enkeltpersoner (inkl. selvstændigt erhvervsdrivende), og kun den del af restancerne, hvortil der tilskrives renter – jf. den røde boks i figuren:

Kilde: Model for værdiansættelse af fordringer, Skatteministeriet Februar 2017 samt oplysninger fra SKATs Gældskontor

Det betyder, at såvel virksomhedsrestancer, renter, samt politibøder og andre ikke rentebærende restancer ikke er inkluderet i analysen. Restskat, som indregnes i det efterfølgende års forskudsskat er heller ikke inkluderet. De personrettede rentebærende restancer inkluderer derimod restanceposter, som senere er blevet afskrevet, herunder små restanceposter, se [Aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse - Skatteministeriet](#).

DST-analysen "Hvad er værdien af skatterestancerne", som blev udgivet i december 2017, beskriver, hvordan værdien af skatterestancerne har udviklet sig gennem en serie af afskrivninger fra 2013 til 2016. Analysen kan ikke direkte sammenlignes med nærværende analyse, da de to analyser belyser forskellige dele af skatterestancerne. "Hvad er værdien af skatterestancerne" indeholder selskabers restancer samt påløbne renter, som ikke indgår i denne analyse. Omvendt indeholder denne analyse poster, som ikke er restance til skat, bl.a. rentebærende restancer til Udbetaling Danmark og til kommuner.

De fleste personer med restancer over 50.000 har lav indkomst og formue

Ser man på personer med bopæl i Danmark, så findes næsten halvdelen af restancerne (48 pct.) over 50.000 kr. hos personer med indkomst på under 200.000 kr. - se tabel 2.

Ikke alene er indkomsterne relativt lave for en stor del af personerne med restancer på mere end 50.000 kr. – det samme gælder formuerne. To tredjedele af restancerne ligger hos personer med negativ formue, og i alt 33 pct. af restancerne ligger hos personer med negativ formue og indkomst under 200.000 kr., se tabel 2. De lave indkomster og små formuer betyder samlet set, at mulighederne for tilbagebetaling af restancerne må formodes at være begrænsede. Det skal hertil bemærkes, at SKAT kun har mulighed for at lønindeholde i en del af den samlede indkomst (erhvervsindkomst, dagpenge og pension), men ikke i indtægter fra fx kontanthjælp, børnefamilieydelse og boligstøtte.

Der er restancer på 8,2 mia. kr. (17 pct.) hos personer med en indkomst på mere end 200.000 kr. og en positiv formue. Disse personer må formodes at have bedre muligheder for at afdrage på restancerne til det offentlige end personer med lavere indkomst og formue.

Tabel 2 Restancer fordelt efter formue og indkomst for personer med bopæl i Danmark og restancer på mindst 50.000 kr. 2016

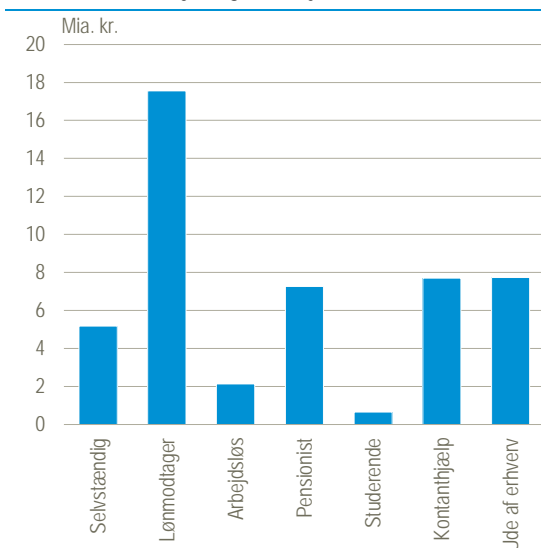
Indkomstinterval	Formue			
	Negativ	0-99.999	Mindst 100.000	I alt
	mia kr.			
Under 100.000 kr.	6,4	1,5	2,2	10,1
100.000 kr. – 199.999 kr.	9,5	1,9	1,4	12,9
200.000 kr. – 499.999 kr.	15,0	2,8	3,1	20,8
Mindst 500.000 kr.	2,1	0,4	1,9	4,4
I alt	33,0	6,7	8,6	48,2
	pct.			
Under 100.000 kr.	13	3	5	21
100.000 kr. – 199.999 kr.	20	4	3	27
200.000 kr. – 499.999 kr.	31	6	6	43
Mindst 500.000 kr.	4	1	4	9
I alt	68	14	18	100

Kilde: Særkørsler, Danmarks Statistiks personindkomstregister.

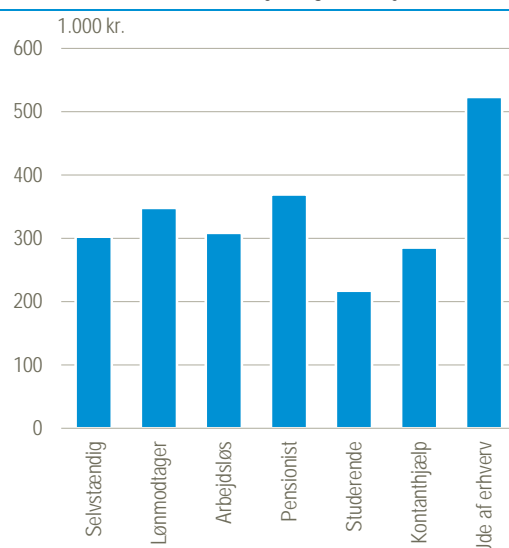
Næsten halvdelen af restancerne (23 mia. kr.) findes hos personer, som er erhvervsaktive i 2016, en tredjedel (15 mia. kr.) findes hos personer, som er på kontanthjælp eller i øvrigt ude af erhverv og 15 pct. (7 mia. kr.) findes hos pensionister, jf. figur 2. De gennemsnitlige restancer er højest for personer uden for erhverv og lavest for studerende jf. figur 3, der viser de gennemsnitlige restancer for de forskellige grupper.

Figur 2 og 3 tager udgangspunkt i personernes arbejdsmarkedstilknytning i 2016. Kigger man 10 år tilbage, havde de samme personer en noget anderledes tilknytning til arbejdsmarkedet. Ud af de ca. 71.000 personer, som hverken var lønmodtagere eller selvstændige i 2016, var ca. 30.500 i erhverv i 2006.

Figur 2 Samlede restancer fordelt efter tilknytning til arbejdsmarkedet

Figur 3 Gennemsnitlige restancer fordelt efter tilknytning til arbejdsmarkedet

Anm.: Populationen er personer med bopæl i Danmark ultimo 2016 og med restancer på mindst 50.000 kr.

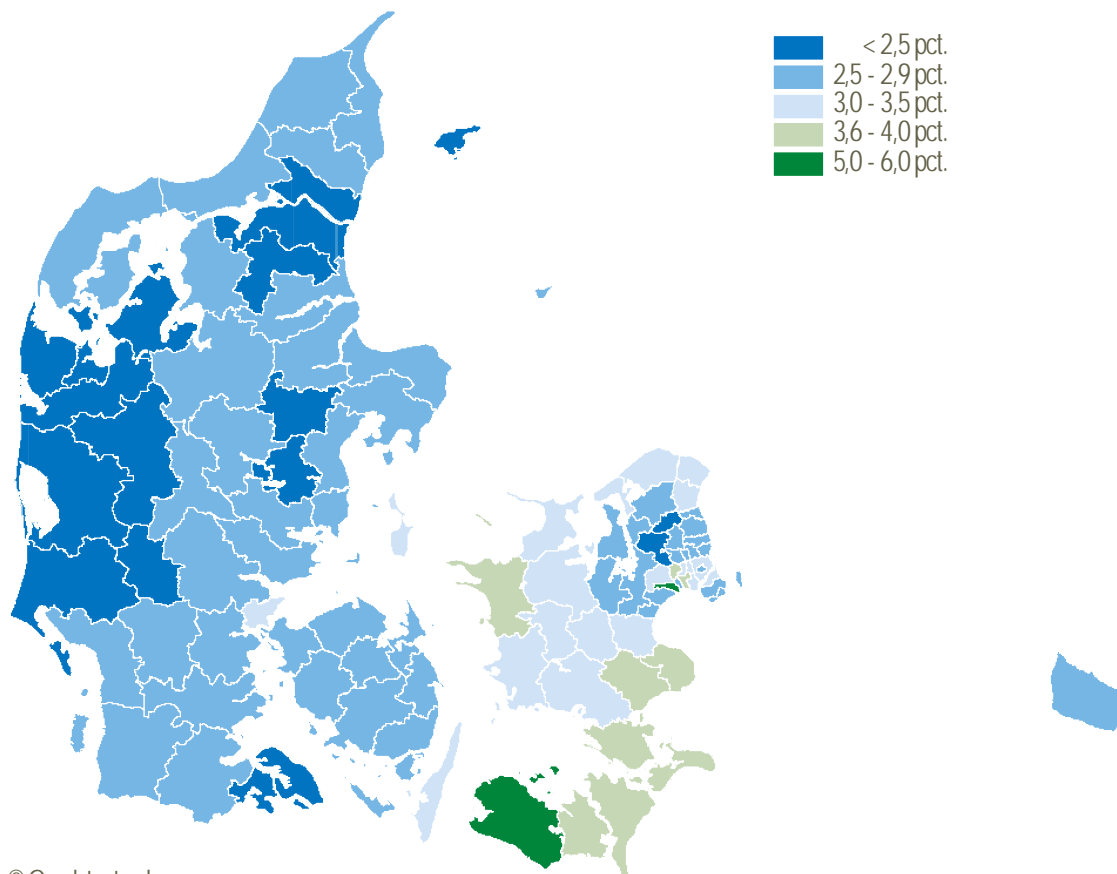
Kilde: Særkørsler, Danmarks Statistiks personindkomstregister.

Højest andel af personer med restancer over 50.000 kr. findes i Østdanmark

Der er geografiske forskelle i fordelingen af restancerne - se figur 4. Med 3,6 pct. er andelen af befolkningen på mindst 20 år, som har restancer på mere end 50.000, højest i det østlige Danmark ekskl. Bornholm. For Jylland, Fyn og Bornholm under ét er det tilsvarende tal 2,7 pct.

Der er dog store variationer inden for områderne. De laveste procentandele findes i kommunerne Allerød, Skanderborg, Holstebro, Egedal og Fanø, og de højeste procentandele findes i kommunerne Lolland, Ishøj, Faxe, Vordingborg og Guldborgsund, se nærmere i bilag 2.

Figur 4 Procentvis andel af befolkningen på 20 år eller derover med restance til det offentlige på mindst 50.000 kr. 2016 i de danske kommuner

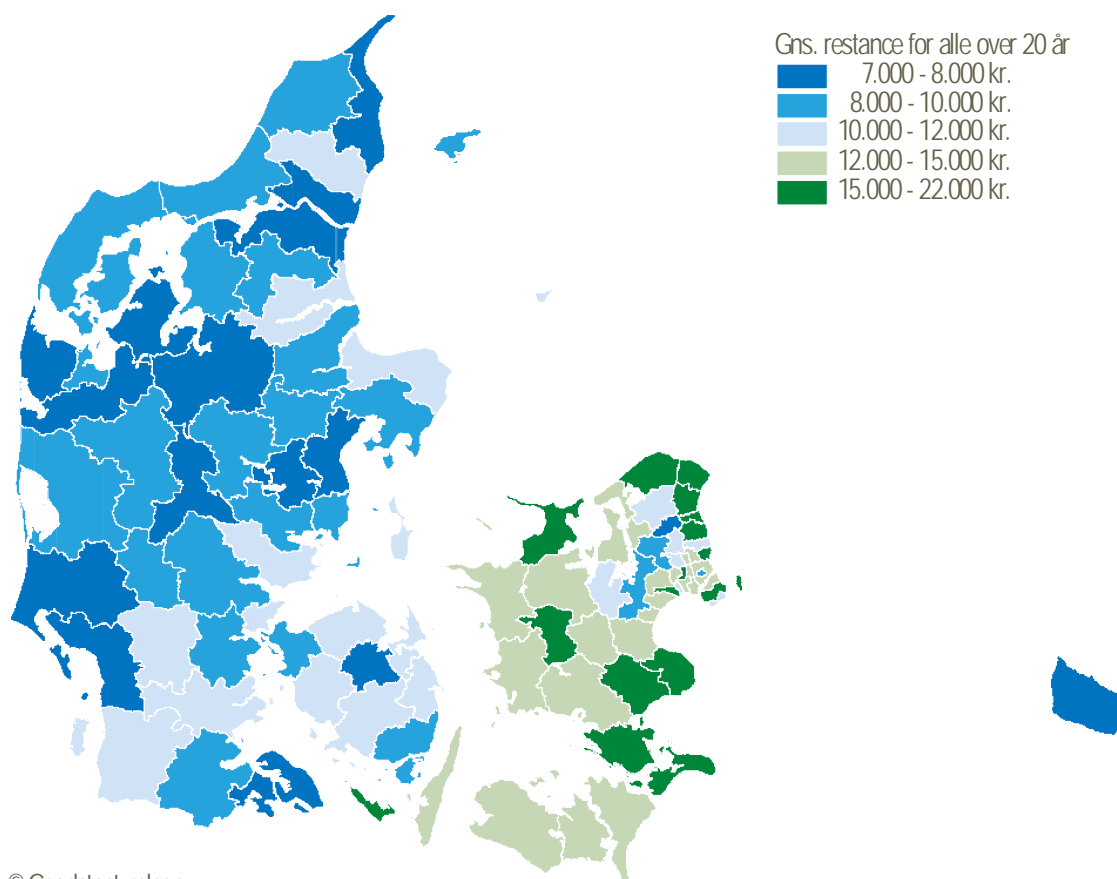
© Geodatastyrelsen

Kilde: Særkørsler, Danmarks Statistiks personindkomstregister

Ser man i stedet på de gennemsnitlige restancer pr. indbygger over 20 år, er billedet lidt anderledes, selv om det stadigvæk er det østlige Danmark ekskl. Bornholm, der ligger i den høje ende med et gennemsnit på 13.625 kr. mod 8.570 kr. i Jylland, Fyn og på Bornholm, jf. figur 5 og bilag 1. En årsag til de forskellige geografiske mønstre i figur 4 og 5 er, at der er nogle kommuner med en lav andel af personer med restancer, hvor der samtidig findes personer med forholdsvis store restancer.

De laveste gennemsnitlige restancer findes i Holstebro, Aalborg og Allerød, Esbjerg og Odense. I den høje ende findes Glostrup, Stevns, Faxe, Helsingør og Vordingborg, se bilag 1.

Figur 5 Gennemsnitlig restance for indbyggere over 20 år i de danske kommuner. 2016

© Geodatastyrelsen

Kilde: Særkørsler, Danmarks Statistiks personindkomstregister

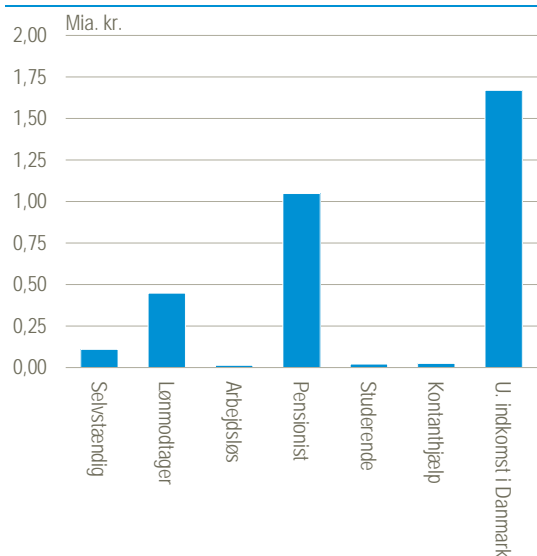
Begrænset indkomst og formue blandt skyldnerne med bopæl i udlandet

Skyldnere med bopæl i udlandet er en særlig gruppe, fordi deres indtægter og økonomiske aktiver i Danmark typisk er begrænsede. Blandt personer med bopæl i udlandet er der, ligesom blandt personer bosiddende i Danmark, en skæv fordeling af restancerne. Således ligger størstedelen af restancerne hos en lille del af personerne, idet personer med restancer på mindst 50.000 kr. tegner sig for 93 pct. af restancerne, men kun udgør 18 pct. af personerne.

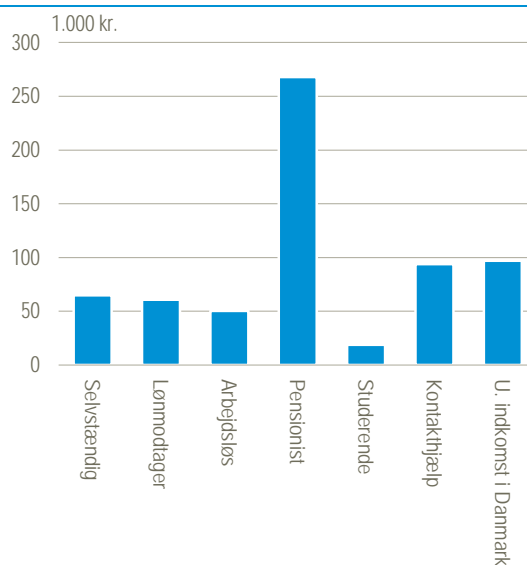
Personer, der har bopæl i udlandet og restancer til det offentlige, har typisk meget begrænsede formuer og indkomster i Danmark. Af gruppens samlede restancer på 3,3 mia. kr. findes de 3,2 mia. kr. hos personer med ingen eller negativ formue i Danmark primo 2016. Trefjerdedele af restancerne findes hos personer, som i 2016 havde en indkomst i Danmark på under 200.000 kr.

Blandt personer med bopæl i udlandet og restancer til den danske stat findes kun 16 pct. af restancerne hos personer, som er erhvervsaktive i Danmark i 2016, jf. figur 6. Ud af de knap 23.000 personer, som i 2016 er ude af erhverv i Danmark, var ca. 4.300 i beskæftigelse i 2006.

Figur 5 Samlede restancer fordelt efter tilknytning til arbejdsmarkedet

Figur 6 Personer med restancer fordelt efter tilknytning til arbejdsmarkedet

Anm.: Populationen er personer med bopæl i udlandet ultimo 2016.

Kilde: Særkørsler, Danmarks Statistiks personindkomstregister.

Personer med bopæl i udlandet og restancer til den danske stat bor for knap to tredjedele vedkommende i Europa. Denne gruppe har også ca. to tredjedele af gruppens restancer. Personer med bopæl i vores tre nærmeste nabolande (Sverige, Norge og Tyskland) står for de største andele af restancerne hos personer i udlandet. Bopælslandet er ukendt for omkring en femtedel af alle skyldnere. Denne gruppe tegner sig for restancer på omkring 0,5 mia. kr.

Tabel 3 Restancer for personer med bopæl uden for Danmark fordelt efter lande og verdensdele. 2016

	Personer		Restancer	
	antal	pct.	mia. kr.	pct.
Sverige	4 117	13,0	0,4	12,0
Tyskland	2 471	7,8	0,3	9,7
Storbritannien	1 719	5,4	0,2	5,8
Spanien	1 233	3,9	0,1	4,1
Øvrige EU	6 103	19,3	0,4	11,5
EU i alt	15 643	49,3	1,4	43,0
Norge	1 861	5,9	0,4	12,1
Schweiz	425	1,3	0,3	7,7
Øvrig Europa uden for EU	1 861	5,9	0,1	3,3
Europa uden for EU i alt	4 147	13,1	0,8	23,1
Asien	2 515	7,9	0,3	9,8
Øvrige verdensdele	2 596	8,2	0,3	7,7
Ikke oplyst	6 801	21,5	0,5	16,5
I alt	31 702	100,0	3,3	100,0

Kilde: Særkørsler, Danmarks Statistiks personindkomstregister

Bilag 1
Tabel 4 Restancer for indbyggere over 20 år i de danske kommuner. 2016

Kommune nummer	Kommune navn	Andel af indbyggere mindst 20 år med restance	Gns. restance for de der har restancer	Median for de der har restancer	Gns. restance for alle mindst 20 år
101	København	3,7	355 407	154 667	13 019
147	Frederiksberg	2,6	364 041	155 954	9 643
151	Ballerup	3,3	362 283	147 294	11 952
153	Brøndby	4,5	331 442	150 478	14 965
155	Dragør	2,7	392 361	189 275	10 577
157	Gentofte	3,3	547 923	178 359	18 192
159	Gladsaxe	3,4	356 695	154 550	12 078
161	Glostrup	3,5	621 753	181 248	21 848
163	Herlev	3,3	364 023	169 197	12 009
165	Albertslund	4,5	288 747	154 943	13 000
167	Hvidovre	3,6	335 188	151 363	12 005
169	Høje-Taastrup	3,9	364 441	160 213	14 128
173	Lyngby-Taarbæk	2,5	409 091	171 729	10 290
175	Rødovre	3,7	370 438	171 211	13 752
183	Ishøj	5,1	348 891	158 354	17 649
185	Tårnby	3,0	578 564	177 639	17 085
187	Vallensbæk	3,0	368 421	173 546	10 885
190	Furesø	3,0	392 070	172 626	11 938
201	Allerød	1,8	385 075	190 658	7 120
210	Fredensborg	3,8	421 915	174 641	16 024
217	Helsingør	4,2	442 079	173 469	18 544
219	Hillerød	3,0	361 062	173 904	10 955
223	Hørsholm	3,3	503 205	209 110	16 511
230	Rudersdal	2,7	611 160	165 533	16 587
240	Egedal	2,2	374 819	181 709	8 251
250	Frederikssund	3,4	372 735	167 866	12 521
253	Greve	3,2	415 541	171 876	13 112
259	Køge	3,9	329 926	161 575	12 788
260	Halsnæs	4,3	330 791	156 097	14 086
265	Roskilde	2,6	356 975	159 942	9 215
269	Solrød	2,8	444 444	154 703	12 480
270	Gribskov	4,2	393 828	173 416	16 673
306	Odsherred	4,4	342 640	159 261	15 166
316	Holbæk	4,2	339 715	157 270	14 150
320	Faxe	4,8	410 295	167 806	19 497
326	Kalundborg	4,5	305 183	153 563	13 854
329	Ringsted	3,9	344 149	170 378	13 394
330	Slagelse	4,3	329 138	146 384	14 042
336	Stevns	4,6	438 424	185 494	20 099
340	Sorø	4,3	377 961	164 565	16 258
350	Lejre	3,2	357 798	179 808	11 374
360	Lolland	5,3	269 399	151 795	14 350
370	Næstved	4,0	366 005	160 864	14 757
376	Guldborgsund	4,7	310 088	148 788	14 420
390	Vordingborg	4,7	388 406	168 599	18 417
400	Bornholm	2,8	276 805	148 725	7 866
410	Middelfart	2,9	299 401	150 500	8 617
420	Assens	3,2	319 842	155 898	10 233
430	Faaborg-Midtfyn	3,3	314 043	150 492	10 272
440	Kerteminde	2,6	420 945	145 653	11 130
450	Nyborg	3,3	328 801	160 973	10 730
461	Odense	2,6	281 126	148 511	7 235
479	Svendborg	2,9	300 303	155 889	8 745
480	Nordfyns	3,4	309 278	157 264	10 629
482	Langeland	4,0	302 158	137 486	12 025
492	Ærø	3,1	583 851	171 899	18 199

Tabel 4 fortsat

Kommune nummer	Kommune navn	Andel af indbyggere mindst 20 år med restance	Gns. restance for de der har restancer	Median for de der har restancer	Gns. restance for alle mindst 20 år
510	Haderslev	3,2	334 284	154 886	10 862
530	Billund	2,4	347 280	139 840	8 302
540	Sønderborg	2,4	312 188	151 279	7 577
550	Tønder	3,4	306 841	155 601	10 384
561	Esbjerg	2,6	278 817	145 664	7 157
563	Fanø	2,2	333 333	152 919	7 468
573	Varde	2,4	311 230	147 586	7 594
575	Vejen	2,9	374 070	156 547	10 919
580	Aabenraa	2,8	321 401	159 731	9 111
607	Fredericia	3,6	287 836	153 114	10 442
615	Horsens	2,9	278 199	143 444	8 152
621	Kolding	2,9	311 278	150 649	8 904
630	Vejle	2,8	342 963	160 842	9 767
657	Herning	2,4	341 325	157 702	8 114
661	Holstebro	2,1	340 611	142 783	7 106
665	Lemvig	2,3	345 304	174 114	7 903
671	Struer	2,4	364 090	158 927	8 917
706	Syddjurs	3,1	299 094	160 717	9 166
707	Norddjurs	3,2	321 613	158 251	10 367
710	Favrskov	2,4	363 636	161 504	8 745
727	Odder	2,6	337 868	150 585	8 824
730	Randers	3,0	298 605	151 618	9 078
740	Silkeborg	2,6	351 736	153 718	9 066
741	Samsø	4,0	266 129	159 513	10 574
746	Skanderborg	2,0	356 335	162 281	7 237
751	Aarhus	2,5	310 133	150 272	7 820
756	Ikast-Brande	2,6	297 092	151 162	7 672
760	Ringkøbing-Skjern	2,3	371 113	159 116	8 641
766	Hedensted	2,9	372 727	167 201	10 653
773	Morsø	2,7	326 531	142 774	8 953
779	Skive	2,4	316 763	154 530	7 621
787	Thisted	2,6	336 416	166 030	8 600
791	Viborg	2,6	297 297	151 913	7 590
810	Brønderslev	2,9	348 485	160 950	10 116
813	Frederikshavn	2,7	278 943	148 732	7 472
820	Vesthimmerlands	2,9	306 024	158 199	8 886
825	Læsø	2,4	378 378	158 419	9 156
840	Rebild	2,5	388 476	163 524	9 643
846	Mariagerfjord	3,1	374 506	160 230	11 699
849	Jammerbugt	2,8	324 423	160 520	9 023
851	Aalborg	2,4	300 680	151 817	7 114
860	Hjørring	2,7	328 541	157 539	9 033
	Hele landet	3,1	347 032	157 189	10 865

Kilde: Særkørsler, Danmarks Statistiks personindkomstregister.